

Tre hus i Gaza – Metoderapport

Klaus Gustafsson

Tre hus i Gaza

Tre hus i Gaza, lørdag 8. november, avisen Dagen

Dagbladet Dagen, Fjøsangerveien 45, 5054 Bergen , Telefon: 47 77 37 78

Klaus Gustafsson, Skuteviksbodene 24, 5035 Bergen, Telefon: 97 47 88 11

Mitt navn er Klaus Gustafsson, jeg er 22 år, og det er jeg som står bak artikkelen «Tre hus i Gaza», som sto på trykk i avisen Dagen lørdag 8. november 2014. Jeg skal her redegjøre for arbeidet mitt.

Da jeg var 18 år arbeidet jeg på en bar. Når klokken ble to og det var på tide å stenge, gikk alle de ansatte rundt og ryddet og småpratet. Noen satt og tok seg en øl ved et bord i det ene hjørnet av lokalet. Terskelen for hva du kunne dele i disse nattetimene var ikke særlig høy, og det var her jeg først ble gjort oppmerksom på hans utrolige historie.

Bjørn Godeseth var ansatt i vekterfirmaet PSS, som igjen var hyret inn for å holde orden på baren der jeg var ansatt, Crazy Piano. Med god fortellerevne delte han historier fra sin tid som fallskjermjeger i Det israelske forsvaret (IDF). Det er viktig for meg å poengtere at vi ikke hadde en nær relasjon. Det forble med overflatesnakk, og nesten aldri bare mellom oss to. Jeg vil anta at jeg havnet på samme skift som ham rundt 10 ganger.

Der og da visste jeg ikke verdien av det han fortalte oss alle. Nå, fire år senere, innså jeg det og jeg valgte å hente opp tråden igjen.

Da jeg først tok kontakt var han noe nervøs. Han ønsket å fortelle historien gjennom et pseudonym. Ikke fordi han fryktet for seg selv, men fordi han fryktet for familien. Min vurdering var at det også med dette forbeholdet var en kjempesak. Allikevel så jeg for meg ansiktet som fortalte, og ønsket den samme opplevelsen for leserne. Selv om jeg ikke ønsket å sette ham selv eller familien i fare, konkluderte jeg etter en runde i redaksjonen med at det ville være greit å be ham stå fram med fullt navn og bilde. Etter flere mindre telefonsamtaler samtykket han til slutt, og jeg begynte arbeidet. Fordi denne saken er av en såpass personlig karakter, både på grunn av delte meninger i Norge rundt legaliteten i det han har foretatt seg, og med hensyn til detaljene Godeseth valgte å dele med meg, ser jeg på det å få intervjuobjektet til å åpne seg 100 prosent som den sentrale problemstillingen.

En annen utfordring var alle datoene. Her ønsket Godeseth å trø varsomt. Det har seg nemlig slik at Israels offisielle datoer for bakkeinnrykk på Gaza, ikke nødvendigvis stemmer overens med realiteten. Troppene er som regel på plass lang tid i forveien, bare for å avvente signal om innrykk.

Terrorlederen jeg skriver om, Nizar Rayan fikk huset sitt bombet den første januar 2009 ifølge flere aviskilder. Dette var innenfor datoene som Godeseth hadde gitt meg. Det var først når jeg konfronterte ham med at ”den eneste terrorlederen som fikk huset sitt

bombet innenfor den tidsrammen du gav meg, var Nizar Rayan”, at han valgte å si verifisere det.

Et problem som oppstod når jeg skulle finne bevis for at Rayans datter var ute etter hevn, var de utallige avisartiklene som alle meldte forskjellig antall når det gjaldt barn – både overlevende og totalt. Om man søker på ”Nizar Rayans children” i google, vil man finne ut at han hadde både fem, ti, sju og fjorten barn. Man vil også finne ut at minst fire, ti, tretten eller åtte av dem døde sammen med sin far i angrepet. Jeg klarte derfor ikke å skaffe bevis for akkurat dette, og valgte å stole på mitt intervjuobjekt.

På linken under står det at bombeangrepet drepte hans fire koner og deres elleve barn.
http://www.btselem.org/gaza_strip/20090104_killing_of_nizar_rian_and_13_family_members

Her står det at bombeangrepet drepte hans fire koner og 10 av hans barn
<http://www.dailymail.co.uk/news/article-1104296/Bodies-Hamas-leaders-children-paraded-group-promises-painful-revenge-deaths.html>

Også her meldes det at 10 av hans barn døde
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/middleeast/israel/4071272/Israel-bombs-Gaza-for-seventh-day-after-killing-Hamas-leader.html>

I denne Wikipedia-artikkelen står det at elleve av hans barn døde.
http://en.wikipedia.org/wiki/Nizar_Rayan

Poenget mitt er: Det står ikke at alle hans barn døde. Jeg så derfor ingen grunn til ikke å tro at det var hans datter som var ute etter hevn. Dette utviklet seg til å bli en slik sak der jeg bare måtte ha tillitt til Godeseth. Både hans besøk i bordellet, i PLO-møterommet og andre ting han opplevde generelt virket for utrolige til å være sanne.

Når det gjaldt å finne bevis for at Bjørn Godeseth hadde vært fallskjermjeger for IDF, ringte redaksjonen til nettopp IDF. Når vi først oppgav navnet, fant de det ikke i listene sine. Etter et par minutters panikk, fikk jeg bekreftet min mistanke. Godeseth har også et israelsk navn og en israelsk ID og militært registreringsnummer. Dette er ting som ikke er å finne i noen av hans norske papirer, og ID-nummer pluss militært registreringsnummer befant seg kun inne i Godeseths egne hode. Han hadde memorisert dem. Ingen av disse opplysningene ønsker jeg å oppgi i metoderapporten, med hensyn til Godeseths ønske. Da vi oppgav riktig informasjon til IDF kunne de fortelle oss at ja, Bjørn Godeseth var stridende fallskjermjeger for IDF på Gaza-stripen i det tidsrommet som artikkelen viser til.

Et spørsmål som hele tiden lå i bakgrunnen av samtalene våre, var hvor vidt Godeseth har tatt liv. Selv om det ikke kommer fram svart på hvitt i teksten min, sitter alle som har lest den igjen med den samme følelsen; at han har gjort det. Åpningssitatet lyder slik: «Når du har vært gjennom den treningen som vi fikk, blir det å drepe som å puste.» Med det lot jeg det være.

Godeseth ønsket ikke å utdype drepingen, og jeg ville heller ikke bygge saken min på det faktum at han har tatt liv på Gaza-stripen. Det ville ikke ha stått i stil med mine verdier. Kunne jeg ha lirket mer død ut av ham? Kanskje. Etter min mening ville det ikke ha styrket teksten, verken følelsmessig eller som et skup. Den er sterk nok som den står.

Jeg ønsket ikke å sette Godeseth på pidestallen som en drapsmann for Israel. Jeg valgte å prøve noe nytt i min fremførelse av historien. Ved å bytte mellom historisk presens og sitatavsnitt, følte jeg at balansen ble slik som jeg ønsket det. Jeg føler at historien hans kanskje veier mer enn sitatene hans, og dette var en del av baktanken min.

Jeg mener at denne saken står sterkt fordi jeg aldri har sett noen komme så nære en fremmedkriger før. Og i hvert fall ikke en som har vært i Det israelske forsvaret. Krigen på Gaza har vart i mange år, og enda har ingen norske aviser fått en israelsk kriger i tale på denne måten. Godeseth røper detaljer om Israelsk måte å planlegge på når det gjelder bakkeinrykk. Leserne får en smakebit i hvordan Det israelske forsvaret opererer. Det at han kan tid og stedfeste hendelsene gjør at leserne kan følge med og verifisere mye selv. Da jeg ofte finner det norske mediebildet lite balansert i Gaza-konflikten, føler jeg at denne saken gir en ny og frisk stemme som komplementerer totalen. Altså at den norske pressen samlet gjengir et realistisk bilde av virkeligheten.

Klaus Gustafsson, Bergen.

Underskrift ligger vedlagt. Siden jeg ikke har en printer, var jeg nødt til å gjøre det på denne måten, og jeg ble sittende litt i ellefte time som dere sikkert kan lese av teksten.

Link til saken min på Dagen.no med en annen tittel vel å merke:

<http://www.dagen.no/Nyheter/soldat-i-idf/Norske-Bjørn-var-skarpskytter-for-Israel-på-Gaza-stripen-133366>

Interessant funn, og viktig tilgang, men det er det. Ingen spesifikk metode, ingen undersøkelse. Intet skup